

גיליון מס. 2661 * כ"א באדר תשפ"א * 5 במרץ 2021

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: שושנה שרקי sachlav@outlook.com

**בית כפר הנשיא
מודיע בצער רב על
פטירתה, של**

רונה אנגלסברג ז"ל

**תנחומינו לילדיה :
אמירה, מיכל, וישי.
לנכדיה ולכל המשפחה המורחבת.**

שלא תדעו עוד צער

אמא

הגעת לקיבוץ כפר הנשיא עם גיטרה ביד, צינורות בלב ואהבה גדולה לגליל העליון, הנוף בו התאהבת בגיל 17 שהגעת להכשרת הבונים בקיבוץ כפר בלום.

סיפרת לי באחת משיחותינו שהוקסמת מעמק החולה וההרים המקיפים אותו. נוף שהיה כל-כך שונה ממה שהורגלת בילדותך בשיקגו ארה"ב.

בדיוק לפני 56 שנה או יותר מדויק יום אחד לפני, עלית לביח צפת. אישה צעירה בדרך ללידת בתך הבכורה. סיפרת שהיה יום גשום.

אחרי הרבה שעות של צירים, ילדת אותי יום אחרי. היום בדיוק לפני 56 שנה.

סיפרת לי שהייתי תינוקת יפופיה ו...נהפכת להיות אמא. אמא שלי.

כשחזרת הביתה מבית החולים בחוץ היה כבר אביב והכל פרח מסביב והשמש האירה.

מאז אנחנו הולכות יחד.

במשך השנים נולדו מיכל וישי.

אמא. מעולם לא היית אמא סטנדרטית שרודפת אחריו עם מעיל וסוודר. היית תמיד מיוחדת ועשית את הדברים בדרך שלך. איתך היה אפשר לדבר על כל נושא בעולם. עבורנו את היית השראה. אישה חזקה, עצמאית, דעתנית פמניסטית חולמת וביצעוסיטית כאחד. נחישות וכוחות סייעו לך במהלך חיך בהגשמת רבות משאיפותיך בתחומי עשייה רבים, אומנות, מוסיקה, עבודה אקדמאית, יהדות, מורשת ישראל ועוד.

מאז ילדותינו אנו זוכרים את נגינת הפסנתר שלך. בעת נגינתך היית בתוך עולם משל עצמך. בתור ילדה זה לעיתים היה לי קשה כי אז היית פחות איתי. כשבגרתי שמחתי ונהנתי מאוד לשמוע את נגינתך המרגשת.

בהמשך הזמן... גל נכדך הצטרף אליך ואתם הנעמתם לכולנו את ערבי שישי בנגינה נפלאה ומתואמת. כשהסכלתי עליכם מהצד התרגשתי לראות את

החיבור המיוחד הזה שלכם, הייתם בעולם שלכם ונראה היה שאתם מחוברים כל כך בלב ובנשמה.

בימים האחרונים שלנו יחד, אמרת שאת חושבת שאם הוריק היו מעודדים ותומכים בך, היית יכולה להיות נגנית מקצועית. שיתפת אותי שמוסיקה וגנינה הן האהבות הגדולות שלך מכל התחומים הרבים בהם עסקת בחיך.

אהבת לצייר וליצור בקרמיקה. יצירתך תמיד הייתה מלאת צבע, יופי ושמחה. כן. היית אישה שמחה, מלאת חיים, חזקה וחיובית.

השיחות איתך עד רגעך האחרונים היו מרתקות, מלאות ידע תוכן וחוכמה. אהבת טבע, גינון ויופי.

חיית את החיים... נסעת וטיילת ברחבי העולם. למדת בקורסים בארץ ובחו"ל, ותמיד התפתחת ולמדת.

היית מחוברת לאקטוליה ולנעשה בארץ בתחום התרבות והאומנות ואף הכרת אמנים עכשויים. הערכת מאוד אמנים צעירים ושמחת שנושא המוסיקה הקלאסית ממשיך גם הלאה לדור הצעיר בארץ.

בשבועות האחרונים היינו המון יחד כאשר כוחותיך עזבו אותך.

נהננו מכל רגע איתך גם שכבר לא נותרו לך כוחות לדבר, הרגשנו את אהבתך הגדולה אלינו.

שמחים שאת כבר לא סובלת.

נוחי על משכבך בשלום, אמא אהובה שלנו.

נזכור אותך בכל מי שהיית עבורנו ובעיקר מבטיחים לחיות את החיים כמוך בלמידה, עשייה, שמחה והנאה.

אוהבים אותך

אמירה מיכל ישי אליני גל אלון יפתח וארז.

חברה לכל החיים

אומרים על חמישים וחמש שנה שזה לא הולך ברגל, אבל זה לא נכון.

הרבה מהזמן כן הלכנו ברגל ודיברנו הרבה על הכל. שיתפנו זו את זו בעבודה ובמשפחה, בחוויות ובדעות. היא הייתה אשת אשכולות. כמו שכתבה אלי גאולה לפיד מאיילת השחר, "היא הייתה כזו מולטיטאלנט ומולטי מתעניינת ומלאת שמחת חיים" ואני מוסיפה עצמאית עוצמתית.

היינו טיפוסים שונים אבל היה לנו כל כך הרבה במשותף.

שתינו באנו מרקע מסורתי ומתנועת הבונים, למדנו בארץ שנה לפני העלייה והמשכנו ללמוד ביחד ולחוד.

שיתפנו פעולה באולפן 10 שנים ביחד אך היא השיגה אותי, כי אחר כך לימדה היסטוריה ואנגלית בעמק החולה ולימדה גם באוניברסיטת תל אביב.

היו לשתינו שתי בנות והיא השיגה אותי וילדה גם בן.

צעדנו בטיולים עם האולפן ואחר כך יצאנו להליכה בקיבוץ וללקט אבוקדו מידי שבת וכל הזמן דיברנו על הילדים ועל ספרים ועל המצב העגום של הפוליטיקה בארץ.

בערבים אני לימדתי עברית או אנגלית, אבל היא השיגה אותי ותרגמה וערכה ספרים שלמים. וגם ציירה ועסקה בקרמיקה.

היא פינקה אותי בבני משפחתה החמים והיפים, שתמיד קיבלו אותי כאחת מהם.

וגם עכשיו היא השיגה אותי.

שמחה ארנולד

נפרדים מרונה / רחל גינת

רונה פירר נולדה בשיקאגו, אילינוי, באפריל 1940, להוריה רות וצ'רלס.

אתמול בערב ישבתי לכתוב הספד. חשבתי על רונה שהכרתי, אישה מלאת תרבות, ערכים, אמנות ומוסיקה. ואז מיכל שלחה לי את ספר הזיכרונות שכתבה רונה. כתוב נהדר, מתאר באופן מלא חיים את קורות חייה, ומסביר את השורשים מהם צמחה לאישה המשכילה, הסקרנית, רחבת האופקים, המלאה במוסיקה, היסטוריה ואמנות.

אתן למילים של רונה לדבר:

מגיל שמונה למדתי עברית בבית הכנסת וגם פסנתר. למדתי לקרוא תווים לפני שלמדתי לקרוא אנגלית!
אהבתי לחיות בעיר גדולה וניצלתי את כל מה שהיה שם: מוזיאונים, קונצרטים, סרטים, תיאטרון, ספרייה.
בתיכון היו לי מורים שהיו די אנטישמיים. אני זוכרת במיוחד שבשיעורי אזרחות הייתי צריכה לא פעם להגן על מדינת ישראל. למדנו בשנים הללו על בשרנו מה זאת אנטישמיות, שנבעה מדעות קדומות וכנראה מהיותם של היהודים חכמים, שאפתנים ומוצלחים יותר מאחרים.

בתנועת הבונים הייתי מגיל צעיר. הרקע המשפחתי שלי הכשיר אותי לקלוט את המסרים של תנועת הבונים, מפני שאמא שלי הייתה ציונית נלהבת שהקדישה מאמצים רבים לקדם את ישראל, ואבא שלי היה סוציאליסט שהאמין בצדק חברתי ושוויון.

בספטמבר 1957 אמרתי שלום למשפחה שלי, ונסעתי לניו יורק, כדי להפליג לישראל לשנת הכשרה "הבונים וורקשופ" בכפר בלום. מלבד לימודים, עבודה וטיולים, התוכנית של שנת ההכשרה שלנו כללה היכרות עם צורות ההתיישבות השונות בארץ. אז הבנתי שאני רוצה קיבוץ, בגלל חיי השותפות וחיי החברה התוססים.

במשך אותה שנה לקחתי על עצמי תפקידים שהיו אופייניים לי גם בתנועה, וגם מאוחר יותר בכפר הנשיא: ערכתי את העיתון של הקבוצה ואת השנתון שיצא בסוף השנה, שעבורו כתבתי מאמרים וגם ציירתי קריקטורות. ניהלתי את המקהלה; הייתי בוועדת התרבות; למדתי לנגן בגיטרה וליוויתי שירה בציבור.

חזרה בארה"ב, רונה למדה שנתיים באוניברסיטה, מדעי הרוח, ועבדה במטרה לחסוך כסף לעלייה ארצה. הכול תוכנן: שיפור העברית באולפן במעיין צבי, ואז המשך הלימודים באוניברסיטה בירושלים. אך לאחר שנה באוניברסיטה, החליטה לעבור לקיבוץ.

בנובמבר 1961 הגעתי לכפר הנשיא כמועמדת, לאחר שבסוף דצמבר הייתי בביקור שם. בארה"ב היה לנו שליח מאוד מוערך בשם אדם בן-חנוך, שהיה חבר כפר הנשיא. רציתי לבקר אצלו.

בנוסף, קבוצה של רווקות שלמדו אז בירושלים, קיבלו הזמנה לבוא למסיבת סילבסטר בכפר הנשיא, מטעם רווקי המקום! לא היו כמעט בנות רווקות בקיבוץ באותה התקופה. הגענו לראש פינה ונאספנו בלבביות לקיבוץ.

באותו סוף שבוע פגשתי את רווקי הקבוץ, התרשמתי לטובה מהמקום ומהאנשים, אבל די הופתעתי כשנכנסתי למסיבה וראיתי את טרי פלוצקי רוקד טוויסט, לבוש כמו ג'ון טרבולטה ב"שגעון המוסיקה", עם שיער בלונדיני ארוך. לא חשבתי שיש כאלה דברים בקיבוצים, אך למדתי מהר מאוד שכפר הנשיא לא היה קיבוץ כמו כל הקיבוצים.

כשבאתי לכאן במטרה להשאר, הקיבוץ היה בן 13 שנים בלבד, והתנאים היו די בסיסיים. גרנו בצריפים ללא שירותים, והתרחצנו במקלחת הציבורית. היה הרבה בוץ ולא הרבה שבילים מסודרים. חיממנו את החדרים בפתיליה, שגם שימשה לאפיית עוגות בסיר מיוחד עם חור באמצע. מצד שני, הייתה אווירה חברתית חמה.

ניסיתי די הרבה עבודות עד שהתקבלתי כמורה באולפן.

עבדתי כלול כמה שנים, ושם פגשתי את בעלי לעתיד, נורמן. די מהר הוא החליט שהוא יתחתן אתי, ובאמת הוא צדק! הוא היה בחור נאה עם חוש הומור, עובד מצוין ובעל חוכמת חיים, בזמן שאני הייתי די חולמנית ו"אינטלקטואלית", ורוב מה שידעתי על החיים למדתי מספרים או מקורסים בקולג'.
 עם השנים גדלה המשפחה, כשאמירה, מיכל וישי נולדו; ואמירה התינוקת החלה את חייה בלינה המשותפת, ובמהרה עברה ללינה המשפחתית.

ב-1968 התבקשתי להצטרף לצוות האולפן. זאת הייתה התחלת הקריירה שלי כמורה, שנמשכה - עם הפסקות - עד 2011, כשפרשתי סופית מאוניברסיטת תל-אביב. לימדתי עברית באולפן במשך 16 שנה, אחר-כך היסטוריה ואנגלית במשך 8 שנים בבית הספר "עמק החולה", ולבסוף - אנגלית ל"פטור" במשך 12 שנים באוניברסיטת תל-אביב. כל המעברים הללו הצריכו לימודים אקדמיים, אותם השלמתי במשך שנים לא מעטות, תואר ראשון ושני.

כבר שנים רבות שאני מתרגמת מעברית ומאנגלית, ועורכת טקסטים באנגלית. התחלתי כשלמדתי בתל אביב. זה היה מקור לרווח, וגם סיפק לי אפשרות מרתקת ללמוד על נושאים שלא ידעתי עליהם כלום קודם לכן. במשך שנותיי כסטודנטית וכמרצה באוני' תל אביב, תרגמתי מספר ספרים, אחד מהם על הקיבוץ בקולנוע הישראלי, שלושה ספרים על נושאים צבאיים, וגם כמה ספרי שירה של רחלי אברהם איתן. ערכתי ותרגמתי אין-ספור מאמרים

וגם שישה דוקטורים בנושאים שונים, כגון הוראה באמצעות המחשב, פסיכולוגיה, ריקוד, ספרי לימוד, והעברת ה"נכבה" מדור לדור.

בשנת 1976 המשפחה שלנו עברה משבר, כאשר בהסכמה הדדית נורמן עזב את הבית. נשארתי עם שלושה ילדים: אמירה בת 11, מיכל בת 8, וישי רק בן 3 שנים. זאת הייתה טלטלה רצינית שהשפיעה עלי ועל הילדים. למזלנו חיינו בקיבוץ, כך שהייתה מערכת די תומכת ובסיס כלכלי איתן עבורנו. ב-1987 נשלחתי עם שרה דבולט לברית המועצות מטעם משרד החוץ כדי לבקר אצל סירובניקים, ללמד אותם עברית ולעודד אותם. הייתה זאת חוויה עמוקה ביותר.

בצניעותה, רונה לא כתבה על תרומתה לחיי התרבות בכפר הנשיא. בשנות השבעים והשמונים היא ריכזה פעמיים את ועדת התרבות, ברצינות ובהעמקה. רונה יזמה מגוון מרשים של מופעי תרבות ומוסיקה, הן של כוחות מקומיים והן של אמנים מבחוץ. חוגים והרצאות במגוון רחב של נושאים, מסיבות לכל סיבה: חיילים מתגייסים, משתחררים, תינוקות נולדים... טיולים לחברים, סרטים, קונצרטים, מועדון זמר, לימודי יהדות, וקבלות השבת.

אשת תרבות בכל רמ"ח אבריה, דחפה את החברים להעשיר את עולמם, ארגנה נסיעות למוזיאונים, עודדה שיתוף פעולה אזורי וכו'. כן ערכה מדור קבוע בדברי הכפר - "ניב השבוע", בו הציגה והסבירה ביטויים מהמקורות. היא אהבה ללמוד משנה, תלמוד, וכד', ללא כל זיקה לדת הממוסדת.

רונה אהבה מאוד לטייל בחו"ל, להרחיב אופקים ולספוג תרבות, אמנות, ונופים. היא עשתה זאת בכל הזדמנות.

יצירתית במיוחד, עסקה בתחומים רבים ומגוונים של אמנות. גם המוסיקה – נגינה והאזנה כאחד, הייתה חלק מחייה. עשרות שנים ניגנה בפסנתר עם מיכל גלוק בחליל, וליוותה אירועים. כאשר ניגנה יחד עם הנכד גל – ראינו כמה היא מאושרת, הן מהמוסיקה והן מהחיבור לנכד.

בקרמיקה התחלתי לעסוק בחוג של ריני כהן ז"ל בשנות השבעים, ומאז המשכתי ללמוד ולהעמיק בארץ ובחו"ל.

בניתי סדנא מחוץ לביתי, קניתי אבניים ותנור קרמי קטן, והתחלתי לעבוד מעט. כאשר התפנה לי זמן, ביליתי שעות רבות שם בהנאה רבה. הצגתי ומכרתי את יצירותי במקומות רבים.

בילדותי תמיד ציירתי, וכשהייתי בשנת הכשרה בישראל ציירתי קריקטורות של כל החברים בקבוצה. מאז הפסקתי לצייר, למרות שהמשכתי להתעניין באמנות ולבקר במוזיאונים.

מאוחר יותר למדתי בקורס ציור אינטואיטיבי בראש פינה. קורס זה הוריד ממני את כל הביקורת העצמית, והכין אותי להתחיל לצייר בשמן אצל מוטי גולן באיילת השחר. ערכתי שתי תערוכות של ציורי, ומאוד נהניתי לראות את העבודות שלי על הקירות. קיבלתי משוב חיובי משתי התערוכות. כשפרשתי מהעבודה באוניברסיטה, חיפשתי עניין חדש לעסוק בו, ונכנסתי לתחום חדש: ציור וקליגרפיה יפניים. למדתי אצל מורה יפני נהדר בטבעון, ונסעתי עם קבוצת תלמידיו ליפן. זו הייתה חוויה נפלאה ממש. אני משתמשת במה שלמדתי גם לעיטור עבודות הקרמיקה שלי.

מאז שפרשתי מהעבודה ב-2010, המשכתי לעסוק בקרמיקה – בבית, בקורסים בתל אביב ובעוד מקומות - וכן בציור, בתרגום ובעריכה. למזלי הרב, כל הילדים והנכדים שלי גרים בארץ ואני נהנית מאוד מכולם ורואה איך הנכדים גדלים לבני אדם נפלאים, טובי-לב ומוכשרים. המצב בישראל היום לא משהו, אבל באופן אישי יש לי רווחה כלכלית ואישית, ואני גרה במקום מאוד יפה ושקט. אני מקווה שכך יימשך גם בעתיד.

היום אנו נפרדים מרונה, בצער שלא זכתה ליהנות עוד מתקופת החיים האחרונה. חיים עשירים ומלאי תוכן באו אל סופם. לכל בני המשפחה, אנו איתכם בצערכם. יהי זכרה ברוך.

רחל גינת

65 שנה להכרזה על גרעין ה'

ארבעה דורות בגרעין ה' – משפחת פרנק

משפחת פרנק היא המשפחה היחידה, בינתיים, בגרעין ה' שחיים בה כאן ארבעה דורות: הסבא וסבתא רבא – ג'וני ושולמית, הסבא, רפי, שקד פרנק-אדלשטיין, שהתקבלה, יחד עם רועי אדלשטיין, לחברות לפני כמה חדשים, והנינים יהונתן וגלי

נפגשנו לשיחה על המשפחה וגרעין ה'.

שולמית: על תנועת הבונים שמעתי לראשונה כשהייתי בת 9, והצטרפתי. את ג'וני הזמנתי למקהלה של הבונים והצגתי אותו בפני המנצח והמדריך יהודה גודמן, ששמח על הבס שהצטרף. ג'וני היה אז בן 14.

- מה אתם זוכרים על ייסוד גרעין ה'?

שולמית: אני הייתי אז בארץ, במכון למדריכי חו"ל.

ג'וני: אני לא כל כך הייתי מעורב, כי בעצם הייתי חבר בגרעין ג', אבל בסופו של דבר הלכתי עם שולמית. אני לא זוכר שהגשתי בקשה להתקבל לגרעין ה'. היה לי ברור שאנחנו באותו הגרעין.

שולמית: הקשר שלי עם כפר הנשיא התחיל בשנה שהייתי במכון. הגענו חודש לפני תחילת שנת הלימודים במכון, ואת החודש הזה ביליתי עם חברים בכפר הנשיא. אחר כך, בכל החופשות מהמכון, היה ברור שנוסעים "הביתה" לכפר הנשיא. ולכן, לא היה פלא שאני המלצתי לגרעין לבוא לכפר הנשיא, אמרתי להם שאנחנו ממשיכים את המסורת של הוותיקים.

הגענו ארצה, ולכפר הנשיא בקבוצה של 9 + תינוק (רפי, שהיה התינוק הראשון של גרעין ה'). קבוצת העלייה הייתה מאד מוצלחת, חוץ ממשפחת פרנק היו בקבוצה: רג'י וג'ייסון, שוש וריימונד סולומון, פאול בילגורי, אלן ברזיל (אילן ברזל) וטרי פלוצקי. לנו היה קשר קודם עם מי שהיו שליחים באנגליה: משפחת אדלשטיין, ומשפחת אבידור (שילדיהם היו השמרטפים של רפי לפני עלייתו...)

אריק ארנברג היה מזכיר הקיבוץ, והכרנו את שמואל ודבי שהיו בשליחות באנגליה. בסך הכל קבלו אותנו יפה, החברים אהבו לדבר אתנו באנגלית, אבל אנחנו רצינו ללמוד עברית.

מה היה יום העבודה הראשון שלכם בקיבוץ?

ג'וני: התייצבתי אצל טומי עמית. הוא נתן לי פטיש והייתי צריך לשבור קיר (איפה שהיה מכון החליבה בצאן). אמרתי לטומי שאני באתי לבנות את הארץ ולא לשבור אותה...

למחרת, ובמשך כמה חדשים עבדתי בחלסה בגידול כותנה. עבדתי עם איזי בצוות ההשקיה. אחרי היום הראשון בעבודה אמרתי לשולמית שעבדתי עם זקן אחד...

מאוחר יותר הלכתי ללמוד הוראה בבית ברל. היה זה ישראל אבידור, שהעלה את הנושא בפני האסיפה. הוא אמר שבעוד שנתיים יהיה צורך במורה בקיבוץ. הוא הכיר אותי מעבודתי בתנועה באנגליה. שאר החברים לא כל כך הכירו אותי, אבל בזכות ההמלצה של ישראל הלכתי ללמוד הוראה, ובזה עסקתי רוב שנותי בקיבוץ עד שפרשתי לגמלאות.

שולמית: לי היה ניסיון בעבודה כמזכירה בעברית ובאנגלית, ומהר מאד השתלבתי במפעל. לפני כן עבדתי במחסן הבגדים כי ידעתי לתפור במכונה. גרנו בצריף על יד משפחת מרקוסון (עד היום אנחנו גרים על ידם).

קבוצת העלייה האחרונה של גרעין ה'

עומדים מימין לשמאל: שולמית עם רפי בזרועותיה, רג'י עם אבישי ברחם, ג'יסון, שוש וריימונד

כורעים: פאול בילגורי וטרי פלוצקי

מחוץ לתמונה: ג'וני (מישהו היה צריך לצלם. לא היה אז עוד סלפוי)

הדור השני – רפי פרנק

רפי, איך זה להיות בן לגרעין ה'?

רפי: אחריות אדירה. כמי שעלה לארץ עם הגרעין, אני מוזמן לכנסים של התנועה. החברות החזקה שלי היא עם בני גרעין ה'. יש לנו הרבה במשותף, אולי בגלל החברות של ההורים. היינו נוסעים לחופשות ביחד. לעומת עדות אחרות, אצלנו אין מאכלים משפחתיים מסורתיים, חוץ מ EGG AND CHIPS... (בקיזור: שמן, תפוז"א, ביצים וקטשופ). אבל יש הרבה הומור...

סופר לנו שההורים עלו ארצה והביאו אתם רדיו טרנזיסטור. ג'ו ריפקינד שהיה המזכיר, הביא לאסיפה את השאלה אם משפחת פרנק יכולה להחזיק בטרנזיסטור, או שהוא יעבור לרשות הוועדה. ההחלטה שהתקבלה, שהטרנזיסטור יישאר ברשות משפחת פרנק.

וברוח יותר רצינית: אני גדלתי גם אצל סבא וסבתא אבל גם במשפחת פרנק, כולל בתקופה שבה היינו בשליחות באנגליה, על ערך הנתינה. נתינה ללא כוונה לתמורה.

מה שחיזק אצלי את הכיוון הזה הוא הקשר המיוחד שיש לי עם אחיינתי אורי, בתה של אביגיל, שהיא בעלת צרכים מיוחדים. התחלתי להעמיק בתחום של קבלת האחר, מתוך ידיעה ברורה שחוזקה של קהילה נמדד בחוזקן של החוליות החלשות שבה.

מתוך הקשר הזה עם אורי, התחיל אצלי העיסוק ברכיבה על אופניים לבעלי צרכים מיוחדים. בהתחלה חיפשתי דרכים להרכיב את אורי על אופניים, ומכאן התחברתי לרעיון של רכיבה עם עוורים. הקמתי עם עוד שלושה שותפים קבוצת רכיבה של 10 עוורים (באנגלית STOKERS) ו-15 מלווים (CAPTAINS). היה חשוב לנו לשלב יהודים, ערבים, דרוזים ובדווים מן האזור. את כל זה אנו עושים כבר שש שנים, ועכשיו הוספנו עוד בעלי צרכים מיוחדים: חולים בניוון שרירים ואחרים.

כשחזרתי משהות בחו"ל, החלטתי לפרוש מניהול חברה למכשור להדמיה רפואית, על מנת להתחיל לשלב את חיזוק הקהילה עם הפרנסה שלה. וכך, פתחתי את העסק שלי "חשיפה לצפון" ב-2004. מאז אני מלווה עסקים ועמותות בגליל ובגולן – האזור שהגדרתי לעצמי. כולל עולים חדשים דוברי אנגלית. אני מלווה אותם בנושא פתיחת עסק וניהולו בישראל.

גם המעורבות בתוך הקהילה חשובה לי, ולכן אני פעיל בצח"י בתרבות. במשך שנים ארגנתי את טכסי בר המצווה, ולאורך שנים אני מלווה ומנהל את טכסי הלוויה של חברים שלנו בדרכם האחרונה.

שקד פרנק – דור שלישי

את שקד תפסתי באמצע יום העבודה שלה במרכז הצעירים של המועצה האזורית גליל עליון. שקד, היא דור שלישי לגרעין ה', אמא של הדור הרביעי, שבעצם הוא גם הדור החמישי של אמיל וחווה פרנק, שגם הם היו בתנועת הבונים.

שאלתי אותה מה בחייה הוא ההמשך של מסורת הבונים וגרעין ה'.

שקד: כמי שגדלה בקיבוץ הייתי מוקפת בגרעין ה': סבא וסבתא וחבריהם, יחד עם דמויות נוספות. ליוו אותי ההומור, הזיגים, המפגשים החברתיים, הגאווה של להיות שייכים. אני גאה להיות הנכדה של חברי גרעין ה', צעירים שעלו ארצה מתוך אידאולוגיה ונהיו חלק משמעותי בקיבוץ. גם אבא שלי, שעלה כתינוק שייך לכך.

חלק מהמורשת שעברה אלי היא החברות והעזרה ההדדית, יחד עם ההומור שמלווה אותם. האכפתיות כלפי הסובבים אותך, הרצון לעזור האחד לשני, לחייך ולהיטיב את חיי האנשים. גדלתי בבית (גם המשפחתי וגם הקיבוצי) שהערכים של ערבות הדדית חשובים לו. הדברים מלווים אותי גם בעבודתי היום, למדתי חינוך בלתי פורמלי, והבחירה שלי לעסוק בתחום החברתי קרוב לבית, במועצה האזורית שלנו, בא מהבסיס הערכי שגדלתי עליו. אני רוצה לשנות דברים, וליצור איכות חיים טובה יותר לצעירים, ואת הכל לעשות עם חיוך!

ש: מה מזה, לדעתך עובר לדור הרביעי?

שקד: הם עדיין קטנטנים בני שלוש ושנתיים, אבל הם מתחילים לשאוב את התחושה המשפחתית של גרעין ה', וכמובן עם סבא כמו רפי, זה ההומור ורוח השטות והצחוקים.

אנחנו מבלים הרבה עם סבא וסבתא שלי, ואני מאמינה שהילדים יקחו מהם דברים טובים.

ולסיכום: אני רוצה להגיד תודה לקבוצה הנפלאה הזאת, אשר בחרה בכפר הנשיא, ותרמה לכל מה שכפר הנשיא מייצגת היום.

ראיינה: תמר וולפין

מימין לשמאל: אילנה ורפי פרנק, ג'וני, ירדן (דני), שקד ושולמית.

משפחת פרנק ארבעה דורות בגרעין ה' —

חג שמח לגרעין ה'.

שן, שן, צריף ישן... / רחל גינת

לצריף שוודי 10 (נכס 468), הידוע כיום בשם "יד שנייה", יש היסטוריה ארוכה. צריף זה משקף את ההיסטוריה של כפר הנשיא לאורך השנים, ושימש לאין ספור שימושים ומטרות, בהתאם לצרכים המשתנים תדיר עם התבססות הקיבוץ.

הצריף נבנה יחד עם עוד תשעה "צריפים שוודיים" במרץ 1950. רוב הצריפים יועדו למגורי החברים.

מתוך דאגה לילדי הדור הבא, שעמדו בראש סולם העדיפויות, הדיירים הראשונים בו היו תינוקות ופעוטים (במתכונת החינוך המשותף, כולל לינת הילדים יחד במקום). כמובן שלא היו בו שירותים (בתי כפר הנשיא חוברו למים רק בקיץ 1956), והתינוקות נרחצו בגיגית.

בקיץ 1954 שימש החצי הימני של הצריף למתפרות (בגדי ילדים ומבוגרים נתפרו במקום), בעוד החצי השמאלי המשיך לשמש כפעוטון/גנון.

בשנת 1958 עברו אחרוני הילדים למבני בטון, והצריף כולו שימש למתפרות. מימין – מתפרת חברים, ומשמאל – מתפרת ילדים. (למי שלא נולד פה: לא תפרו שם חברים וילדים, רק בגדים עבורם. כפי שלא בישלו ילדים ב"מטבח ילדים"...)

באביב 1962 שימש החצי הימני של הצריף כחדר חולים (איזולציה, בלשון הימים ההם), ורודה שלטה בו ביד רמה.

ובשנת 1963 חולק החצי הימני לשניים: בקצהו נפתחה בהתרגשות חנות נעליים לצרכי החברים והילדים, ולידו שוכן אוצר התחפושות (ZIG-BOX) ששירת את כל הגילאים בפורים, בחגים ובהצגות שונות - הזיגים המפורסמים של כפר הנשיא.

לאחר כשנה עברה חנות הנעליים למבנה בטון, ובמקום נפתח אולפן צילום, תחילה להנאת החברים שלמדו לפתח את התמונות בעצמם, ומשנת 1988 למדו בו מחזורים רבים של חניכי "אולפן אורן", אולפן לעברית ולאמנות.

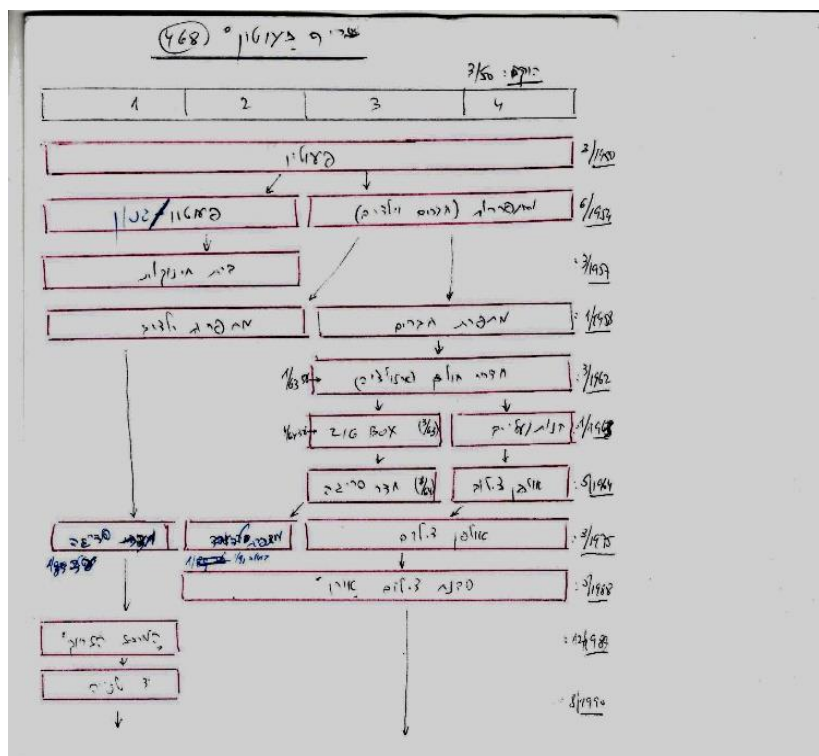
מינה סלע, מטפלת הפעוטון. זוכים לביקור מיוחן סלע.

באותה שנה (1964) נפתח בחדר הסמוך חדר הסריגה, בו שכנה מכונת סריגה גדולה, וחברה (רותי מרכס) סרגה שם סוודרים בגזרות וצבעים לפי בחירת החברים. אנו מודרניים!

בשנת 1989 נפתח בחדר השמאלי "המרכז הזרוק", מעין חדר לפריטים "יד שנייה", שמשמש בתפקיד זה עד היום (2021). המקום מנוהל ע"י חברות פנסיונריות, שבעבודה מסורה ובהתנדבות מלאה, דואגות למחזר ולמכור במחיר סימלי בגדים, כלי בית, צעצועים וכד'. אנשים מהקיבוץ ומהאזור נהנים משירות זה. שנים רבות הן מקיימות את המקום בנחישות ובתנאים קשים, עקב הבלאי הטבעי של הצריף לאחר 70 שנות שירות נאמן לקיבוץ הגלילי.

רצ"ב ראו תרשים זרימה של שימושי הצריף, שנעשה בידיו של מייסד הארכיון והידען הגדול – יצחק עדר ז"ל.

כתבה: רחל גינת

בשבוע הבא – סיפור הצריף "של רג"י"

מהמכינה

שלום רב, מובא כאן כתבה מפי "אורן אזולי" חניך במכינה אשר כותב על "טיולי 24".

טיולי 24 הם טיולים של בערך 24 שעות שבהן אתה יוצא מהמכינה עם חוליה של בין ארבעה לשמונה חניכים לטייל.

המכינה מאוד רצתה שכל אחד מהחניכים יצא לטיול זה. מאחר שהתפנה לנו זמן, יצאנו לטיול ביום ראשון ה- 21.02 בהתרגשות רבה!

קצת על הטיול עצמו, כל חוליה טיילה באזור אחר בצפון הארץ. החוליה שלי טיילה על חלק משביל הגולן באורך של 24 קילומטר ממסעדה עד עמק הבכא וביום השני המשכנו מעמק הבכא עד מרום גולן.

כמה ימים לפני הייתה סופה גדולה שכיסתה את כל רמת הגולן בשלג לבן ומרהיב, שהגענו למצב שאנחנו מטיילים ופשוט לא מאמינים שאנחנו בישראל. הנופים היום מדהימים ביופיים.

השלג הגיע בחלק מן המסלול עד הברך שלא יכולת להימנע מכניסת מים קפואים לנעליים שגרמו לכאבים עזים באצבעות ברגליים. אבל, המילה שלפחות הכי עזרה לי בטיול היא "חוויה". כל דבר שהיה קשה, כאב או היה קצת לא כיף השתנה ברגע שאמרת את המילה "חוויה". שאתה חושב עליה אחר כך ובאמת זה מה שתספר על כל דבר שעברת בטיול, אתה תשמח שעשית את זה גם אם זה היה הכי קשה וכואב שיש.

אחזור קצת לקור. הגענו לעמק הבכא, הרגליים כבר כואבות מההליכה המרובה בשלג, הרגליים והאצבעות הקפואות וכל מה שאתה רוצה זה להיכנס לשק שינה וללכת לישון בכדי שהקור יעבור. הדלקנו מדורה שקצת כשלה עכב העצים הרטובים, החלפנו לבגדים יבשים, הוספנו שכבות בגדים, והרכבנו את האוהלים בכדי לא נרגיש את הרוח העזה והלכנו לישון כבר בשעה שבע בערב.

בלילה היה קור עז ורעש חזק של רוחות שגרם לכל אחד מאיתנו לקום כמה פעמים באמצע הלילה. אבל, כל זה היה שווה את זה בשביל לראות את הזריחה היפהפיה בגווני אדום כתום מעל עמק הבכא.

לאחר הזריחה אכלנו ארוחת בוקר קלה ויצאנו ליום השני. הלכנו עוד 8.5 קילומטרים דרך 'באב אל הוואה' (שער הרוחות), מאגר 'בנטל' וסיימנו ב'מרום גולן' עם חיוך ענק של סיפוק שסיימנו!

הטיול הזה העניק לי ולכלל חניכי המכינה הרבה מאוד. ניסיון בבנייה של טיול, עצמאות בטיול, כושר ניווט, ועוד המון המון חוויות שנזכור לעוד הרבה זמן לאחר המכינה.

**לפעמים אתה לא יודע
את הערך האמיתי של רגע
עד שהוא הופך לזיכרון**

(ד"ר סוס)

כחלום יעוף

הדברים המופיעים כאן עלו לראשונה בקיר הפייסבוק שלי ביום רביעי 3.3.21 ולכן הם ראויים כמובן לשכון גם באכסניה מכובדת כ"דברי הכפר".

אז ככה, לפני די הרבה זמן אבל לא הרבה זמן מדי, עודד פלד סח לי בלאט בקולו הרדיופוני והעמוק "דודו מה דעתך שנוציא לאור ספר שירי הייקו שלי יחד עם ציורים נבחרים שלך?" אמרתי בשמחה "למה לא." וזאת יש לדעת, שמעת לעת עודד מפרסם בפייסבוק שיר הייקו שכתב מלווה בציור שציירתי.

ועבר עוד די הרבה זמן, כי בכל זאת ימי קורונה וכל השיט הנלווה. והשירים הלכו ונאגרו באסם השירים של עודד. עד שהשבוע עודד פלד, עם מעט עזרה ממני, הולדנו יחד ספר שירי הייקו עבריים מלווים בציורים נבחרים, יפהפה כחלום. אם יותר לי כנחתום חלופי להעיד על עיסתו.

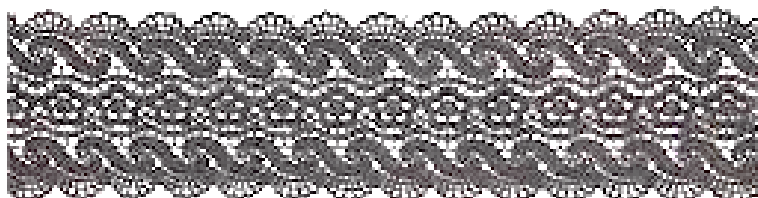
כדי לסבר את העין יש לפניכם את העטיפה. בקרוב הוא יופץ בחנויות הספרים המובחרות, ובינתיים למי שחשקה נפשה או נפשו יכול לרכוש את הספר דרך עודד פלד שמתויג כאן בפוסט. בוקר טוב ישראל. ברוך הבא "כחלום יעוף". חברות או חברים המעוניינים לרכוש את הספר מוזמנים לפנות לחברנו המשורר עודד פלד, שמתגורר בשכונת הצאן ליד שרה דבולט, ויענו בנפש חפצה.

בְּדִמְדוּמִי אֹר
יָד פְּשׁוּטָה וְנָאָה
שְׁהֶעֶץ מוֹשֵׁיט

שמש העמים

לאחרונה שמש העמים, הכוכב שנולד עם שחר, הראשון לשמו, מתנת אלوهים לאנושות, מתחרפן והולך. זה החל אצל יונית החביבית בנה נה נה נה. המשיך אצל אודי סגל בנה נה נה נה מלווה במטח שקרים בלתי נשלט. והבוקר (יום ה' 1.3.21) אצל אריה גולן הוא כבר נשמע כמו פרד קדמוני פלינסטון.

כשנשאל "מי אחראי למותם של ששת אלפי הקורבנות" השיב כשהוא נוהם בזעם "תשאל את שא שא שא שא פקה פקה" השם ישמור מה שעוד צפוי לנו עד שזה יסתיים בעוד 22 יום...

ימי הולדת

5.3 תמר וולפין

חנה כץ

6.3 שוני טיקוצ'נסקי

אלון לניאדו

7.3 נעם ענבר

גלי אדלשטיין

9.3 מיכל גלוק

רון חייט וידל

אלה במנולקר

10.3 פרנקי גליק

טל אשחר

משולחן העורכת / שושנה שרקי

מאת: נועם חורב

סיבוב של בוקר על השדרה, לנשום קצת אוויר.
 לפני שיצאתי מהבית, שמתי בכיס אחד מסיכה ואלכוג'ל, ובכיס השני – ארנק,
 טלפון ומפתח
 פתאום חשבתי לעצמי כמה זה סימבולי.
 כיס אחד עדיין בקורונה.
 כיס שני כבר בשיגרת החיים הקודמים.
 זאת תקופה מוזרה.
 תקופת בין לבין.
 קצת חיים רגילים. קצת חיי קורונה.
 מלפנינו נתיב השגרה המוכר – קפה של בוקר. עבודה.
 חברים. סיבוב על השדרה.
 מאחורינו – הד הקורונה. מסיכות. צל של חרדה.
 טלפון לאמא רק לבדוק שהכל בסדר

החיים שלנו מתחילים להתרגל לעצמם מחדש.
 אבל האוויר עדיין פריך. חשדן.
 כמו לפני עבודה חדשה או אחרי בכי טוב

אנחנו קצת פה וקצת שם.
 רוצים שזה כבר יעבור, אבל משתהים.
 מתים לצאת למסיבה, אבל נזכרים בערגה בבידוד.
 מסננים – "יאללה, שיפתחו כבר ת'פצה!!" אבל קצת מתגעגעים לתקופה
 המיוחדת הזאת, כי הנה, לפני שנשים לב –
 ניכנס בחזרה למירוץ.
 והבוס על הראש.
 ומינוס בבנק.
 וחוזרים לבסיס.
 ופקקים של הלייף.
 והילדים במסגרות.
 והכל מתנייד בחזרה למקומו הישן והמוכר.

האבק עוד לא שקע.
 המסקנות עוד לא נולדו.
 הזמן, כדרכו, עדיין לא חידד את התובנות.
 אז אני מרשה לעצמי לגנוב עוד כמה דקות של שגרה לא שגרתית.
 של שקט נדיר.
 של בטן מתהפכת.

ועוד מעט, לא תהיה ברירה – אנחנו נתנער מהתקופה שעברנו, ננעל אותה בקופסה, נעלה אותה לבידעם הפנימי שלנו, נדחוף את המסיכות והאלכוג'ל לאיזה מדף אחורי, ונחזור לעצמנו - לפחות עד הקורונה הבאה.

נעם חורב ; נולד ב 23-בנובמבר (1983) הוא כותב ופזמונאי ישראלי , זוכה פרסי אקו"ם.

חורב כתב מאז מאות שירים לאמנים מכל גוני הקשת של המוזיקה הישראלית. רבים משיריו זכו להצלחה, כגון: "מתנות קטנות" רמי קלינשטיין, "כשאחר", "היא לא את", "בסוף כל יום" אייל גולן, (אישה חרסינה) "מירי מסיקה.... חורב כתב את ספר הילדים "לציונה יש כנף אחת", למבוגרים, "טיוטה של אושר", ומחזות.

ואני שושנה שרקי אוהבת אותו וכל מילה שהוא כותב והוגה. ❤️

